

لزوم آموزش دیدگاه مدیریتی سلامت محور برای مدیران درمانگاه‌های نظامی (نامه به سردبیر)

سراج الدین گری^{*}، سعید بینات^{**}

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۵/۱۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۵/۹

سردبیر محترم

ارائه خدمات تمام سازمان‌های حوزه سلامت نیازمند یک سیستم هدفمند و ناظر بر کیفیت خدمات است. در صنایع مختلف، اعتباربخشی به عنوان نماد کیفیت شناخته می‌شود که از طریق آن، سازمان به استانداردهای عملکردی مشخصی دست می‌یابد و فرصتی برای سازمان مهیا می‌شود که عملیات خود را در برابر استانداردهای ملی یا بین‌المللی ارتقا دهد^۱.

با عنایت به تأثیر مدیران اجرایی هر سازمان در اداره و اخذ تصمیم‌گیری‌های سازمانی، مدیران و دیدگاه اجرایی آنان به استانداردها، نقش به‌سزایی در روند اجرایی این فرآیند خواهد داشت. لذا در بخشی از مطالعه‌ای که با هدف «تدوین چارچوب اعتباربخش برای درمانگاه‌های مستقل نظامی» انجام شد^۲، پس از انتخاب اولیه ۹۵ استاندارد از طریق مرور نظامند، لازم بود تا نظرات مدیران باسابقه کاری مرتبط (میانگین سابقه کار ۱۴.۵ سال) در خصوص ضرورت هر یک از استانداردها اخذ گردد. همه افراد مشارکت‌کننده در این قسمت، مدیران ستادی یا مدیران ارشد درمانگاه‌های مستقل نظامی بودند.

از میان ۹۵ گویه ۵۷ گویه مورد توافق متخصصین قرار گرفت. تیم پژوهشگر گویه‌های «تایید نشده» را نیز مورد بررسی قرار دادند. با وجود اینکه هدف از مطالعه و فلسفه اعتباربخشی به صراحت برای افراد مشارکت‌کننده شرح داده شده بود ولی با این حال استانداردهایی در نظرخواهی رد شده بودند که به مقولات مهم و ارزشمندی مانند آموزش و بررسی وضعیت سلامت افراد تحت پوشش درمانگاه‌ها اشاره داشتند. از گویه‌های حذف شده می‌توان به این موارد اشاره کرد. «در درمانگاه در بازه‌های زمانی مختلف کلاس‌های آموزشی متناسب با بیماری‌های شایع منطقه برای بیماران مزمن و دائمی برگزار می‌گردد.» «درمانگاه گزارش بیماری‌های واگیر و غیر واگیر مشخص شده توسط سازمان‌های بالادست را به‌موقع گزارش می‌کند.» «در درمانگاه بسته‌های آموزشی عمومی متناسب با تخصص‌های موجود و بیماری‌های شایع منطقه تهیه شده است (تصاویر، پمفلت،...)» و «شواهد نشان می‌دهد که اطلاعات مربوط به کیفیت و ایمنی بیمار در این درمانگاه ثبت، تحلیل و در اختیار مسئولین مربوطه قرار گرفته و برای بهبود مستمر استفاده می‌شود.»

به طور کلی، تئوری‌های مربوط به عملکرد سازمان‌ها که مبتنی بر «رویکرد سازمان محور» هستند تأیید می‌کنند که ویژگی‌ها و نگاه افراد در خطوط تولید مختلف و یا سازمان‌های مختلف می‌تواند بر میزان و کیفیت تولید سازمان اثرگذار باشد^۳. به عبارت دیگر این گروه از مطالعات بیان می‌کنند که سازمان‌های مشابه با مدیران متفاوت می‌توانند نتایج متفاوت به دست آورند که ناشی از ویژگی‌های فکری و شخصی مدیران است.

* دانش‌آموخته سیاست‌گذاری سلامت، دکترای تخصصی، دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، تهران، ایران
^{**} عضو مرکز تحقیقات تروما، استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران

¹ Safdari, R. and Z. Meidani (2007). "Health Services Accreditation Standards for information management in Canada, New Zealand and USA: a comparative study." Qazvin Uni Med Sci 11(1): 73-78.

² Gray, S. and S. Bayyean (2021). "Accreditation framework for military independent clinical centers in Iran." Hospital 19(4): 65-76.

³ Bloom, N., & Van Reenen, J. (2007). Measuring and explaining management practices across firms and countries. The quarterly journal of Economics, 122(4), 1351-1408.

نتایج مطالعه ما نشان داد که توافق افراد در مورد استانداردهایی که برای ارتقا و سلامت‌محوری جامعه تحت پوشش مهم هستند پایین است و این یعنی از نظر این افراد این استانداردها اهمیت کم تری دارند. در حالی که مجموعه اقدامات این مدیران در مراکز خود، سمت و سوی خدمات مراکز درمانی تحت مدیریت آن‌ها را مشخص می‌کند^۴ و ترکیب این دو در بلند مدت می‌تواند سلامت افراد تحت پوشش مراکز را تحت تأثیر قرار دهد.

تأمین منابع کشور در حال و آینده منوط به پیاده سازی طرح‌ها و برنامه‌های دقیق راهبردی بر اساس یک دوراندیشی، آینده‌نگری و روشن‌بینی عمیق است.^۴ به طور خلاصه اگر استراتژی کلان یک سازمان سلامت محور شدن اقدامات مراکز وابسته باشد، لازم است تا دیدگاه مدیران میانی به واسطه آموزش‌های لازم تصحیح گردد و بدین وسیله سلامت افراد تحت پوشش ارتقا یابد.

⁴ Mahdian Hossein, Torkashvand Jalal (2021). Systematic Explanation of the Defense Thoughts of the Supreme Commander of the Armed Forces. Volume 20, Issue 80, Serial Number 4, March, Pages 1-30

The Necessity of Training a Health-Oriented Management Perspective for The Managers of Military Clinics

(Letter to The Editor)

Serajaddin Gray¹. Saeed Bayyenat.²

Submitted: 2022.7.31

Accepted: 2022.8.1

¹ Graduate of Health Policy, PhD; Supreme National Defense University, Tehran, Iran

² Assistant Professor, Trauma research center, Baqiyatallah university of medical sciences, Tehran, Iran

